

SLOVENE

Štev. 102. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Kokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 5. maja 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6 K 20 h. V upravnstvu
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnina 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročila, inserate in reklamacije. —
Izserati se računajo enostopno petstotina (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondveta
26 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 288.

Stavka na Javorniku in na Savi.

Mnogo se je pisalo semtertje o tej
stavki. Nemški in slovenski liberalni listi
so se postavili na stran tovarne proti delav-
stvu. Mi smo pa popisovali položaj, kakršen
je, in sicer iz najbolj zanesljivih virov. Po-
slali smo tudi poročevalce tje, ki so nam
po najboljših informacijah vse sporočili.

»Laibacher Zeitung« in »Narod« nas
vedno iznova napadata zaradi tega. Neljubo
jima je, da se ta delavska borba, ki je ni
izzvala nikaka politika, ampak le naravno
teženje delavstva po pravičnem socialnem
položaju, obravnava odkrito in jasno v jav-
nosti. A njiju pisanje nam daje le povod,
da stvar še bolj vsestransko pojasnujemo.
Položaj se še bolje spozna, ako se primer-
jata ti dve izjavi, ki smo jih dobili obe isto-
časno.

Gospod ravnatelj Luckmann nam
je po svojem pravnem zastopniku poslal sle-
dečo izjavo, zahtevajoč, da jo priobčimo kot
popravek po § 19. tisk. zak.:

Ni res, da je ravnatelj Luckmann ugo-
dil zahtevam stavkajočih delavcev na Ja-
vorniku in, da je le-te zagotovil večjega za-
služka.

Res je le, da je ravnatelj Luckmann
izjavil, da nikdar ni ležalo v namenu družbe,
da bi družba delavce na Javorniku slabše
stavila, kakor one na Savi, da je pa plača
odvisna od množine in kakovosti izdelkov,
ter da je bilo le slučajno ugodnejšega dela
v mesecu marcu na Savi pripisovati, da so
zadnji delavci v zadnje imenovani tovarni
več zaslužili, kakor oni na Javorniku. —
Pri jednako uspešnih delih ne bode za-
služek delavcev enakih vrst na Javorniku
ni manjši kakor na Savi, kar jim je bilo
že opetovano povedano od obeh ravna-
teljev.

Ravnatelj Luckmann je končno na
prošnji gospodov župnikov iz Jesenic in
Koroške Bele zagotovil, da radi stavke no-
ben delavce ne bode kaznovan ali odpuščen,
ker povzročitelji stavke ne pripadajo tukaj-
šnjemu delavstvu, marveč, da je bila ta
stavka povzročena le od agitatorjev iz Ljub-
ljane, na kar sta gospoda župnika izjavila,
da so delavci takoj pripravljeni, se vrniti
nazaj k svojemu opravilu.

Vse druge zahteve delavcev bile so pa
od ravnateljstva zavrnjene.

Jesenice, dne 30. aprila 1904.

C. Luckmann.

Tako gosp. Luckmann. Ob istem času
smo prejeli pa še sledeči dopis:

Veleblgd. g. K. Luckmannu,
ravnatelju tovarn na Savi in
Javorniku!

Najina duhovska čast zahteva, da odgo-
voriva na Vaše poslano v »Laibacherici« z
dne 2. maja 1904, št. 99, ker se iz Vašega
poslanega da sklepati, da sva delavcem o
končnem izidu najinega posredovanja glede
štrajka drugače poročala, kakor se je v res-
nici vršilo.

Midva tukaj javno izjaviva, da ste Vi
pod svojo častno besedo na koncu najinega
pogovora z Vami v pričo g. Trappen-a še
sledeče izrekli:

1. Vsi delavci brez razločka se sprej-
mejo nazaj na delo in zaradi štrajka ne bode
nihče odpuščen.

2. Delavcem na Javorniku se bo koncem
maja plača uredila tako, da bodo plačani
enako onim na Savi v enakih kategorijah,
tudi tedaj, če bi delavci na Javorniku v pri-
meri z onimi manj blaga izgotovili. (Opomba:

Manjšim izdelkom so krivi namreč novi, še
neuglajeni stroji.)

Te besede ste Vi g. ravnatelj dva-
krat pod častno besedo izja-
vili, kar midva, če treba, vsak trenotek
pred sodnijo prisreževa.

Zato je Vaše poslano ne le resnici na-
sprotno, ampak nama utegne tudi v jav-
nosti jemati ugled, kakor je že res »Sl. Na-
rod« od 2. maja t. l. to Vaše poslano v tem
oziru izkoriščal.

Zato midva apelujemo na Vašo osebno
čast in resnicoljubje, da izjavite, da je na-
jina izjava resnična, sicer Vas ne moreva
imeti več za kavalirja in resnicoljubnega
človeka.

Fr. Košir, župnik.

Zabukovec, župnik.

Mi imamo torej tukaj dve izjavi, ki si
stojita nasproti. Gg. župnika sta kot čisto
neinteresirana posredovavca stopila pred obe
stranki, in mi ne vemo, zakaj bi se jima ne
verovalo. — Poročala sta brez strasti in so-
vraštva za obe strani, kakor jima je ve-
lela vest.

Mi smo poizvedovali takoj še natanč-
nejše in glede popravka g. Luckmanna do-
gnali sledeče:

Popolnoma res je, da je g. Luckmann
obema gg. župnikoma izjavil, delavcem na
Javorniku plačo izboljšati. Tudi g.
okrajni glavar je na drugem javnem
delavskem shodu enako poročal nasproti de-
lavcem, in stavkarski odbor je do-
bil od g. Luckmanna enako zagotovilo.

Če je imel g. Luckmann namen delav-
cem na Javorniku plače izboljšati, čemu so
pa potem plače vsak mesec bile
slabše?

Ni res, da sta g. župnika rekla g. Luck-
mannu, da so delavci pripravljeni stopiti v
delo, ampak sta le vprašala g. ravna-
telja, kdaj naj delavci stopijo
v delo, česa sistem od g. ravna-
telja podanimi koncesijami
zadovolje?

Jasno je kot beli dan, da se je stavka
končala le zaradi tega, ker je g. Luckmann
v glavnih točkah, namreč delav-
cem na Javorniku plačo izbolj-
šati, ugodil.

Drugače bi bila stavka trajala dalje,
oziroma delavci bi se iz kraja pričeli izse-
ljevati.

Tak je torej dejanski položaj. Delavci so
šli na delo, tovarna deluje. A komur je do
tega, da se bo delo redno vršilo in da ne
pride do novih bojov, naj ničesar ne stori, kar
bi duhove na novo razburilo. Delavci zago-
tavlajo, da bodo delali, ako vodstvo tovarne
dano obljubo drži. Če bi se to ne
zgodilo — mi ne prevzamemo odgovornosti
za posledice. Najbolje za oba dela je, če se
moško drži dana beseda. Obljubljeno je bilo,
da bodo delavci na Javorniku enako plačani
onim na Savi v enakih kategorijah.
Če je bilo obljubljeno, zakaj se ne bi
izpolnilo?

Mi vidimo edini pogoj za srečno rešitev
te zadeve v medsebojni odkriti in moški zna-
čajnosti. Na grožnje ne damo mnogo. Ako
so držali delavci svojo besedo, naj jo drži še
tovarna! To je najboljše za obe strani!

Državni zbor.

Dunaj, 4. maja.

Ministrska zatožba.

Minolo nedeljo so češki radikali skle-
nili, da hočejo zaradi dogodkov v Pragi in
Budejevicah v zbornici predlagati, naj se

toži sedanja vlada. V smislu dotičnega za-
kona iz leta 1867, drž. zak. št. 101, mora
tak predlog podpirati vsaj 30 poslancev, ra-
dikalec je pa samo 11. Ker so mladočeški
poslanci radikalcem zaradi zadnjih napadov
v zbornici odrekli podpise, je ta obtožba
padla pod mizo.

S to mislijo pa se sedaj bavi mlado-
češki klub in je vprašal »Slovansko zvezo«,
ali bi podpisala tak predlog. Stvar je bila
tajna, zato nisem poročal o tem. Toda menda
v vsakem klubu so posamezni člani, ki iz
»prijaznosti« do zvith časnika ne znajo
in ne morejo molčati.

Hrvaška prislovica veli: »Zaklela se
zemlja raju, da se svake tajne znaju.« Že
včeraj popoldne je »Neues W. Tagblatt«
odkril vso to »tajno zaroto«, ko je bila šele
v csnutku. Sicer pa ta misel v sedanjih
razmerah ne more imeti uspeha. Da se zlo-
glasni § 14. ne uporablja v duhu in smislu
zakonodajca, to je dognana stvar. Ako pa
mogoče nemške stranke leta 1892. proti
grofu Schönbornu in pozneje proti Bade-
niju in Thunu s svojimi obtožbami niso
uspele, more se to tem manj posrečiti slo-
vanskim poslancem. Vsa obtožnica bi bila
danes gola demonstracija, ker predlog bi
niti ne prišel v razpravo. In ko bi prišel,
čuli bi sicer gromovite govore, toda brez
toče in plohe na ministrske sedeže. Kakor
so interpelacije zgubile svoj prvotni namen
in učinek, tako je z obtožbo vlade, kateri je
sedanji parlament le potrebno zlo. Obtožba
proti vladi zaradi zlorabe § 14. bi imela mo-
ralen učinek v višjih krogih, ko bi jo pod-
pisali vsi slovanski poslanci. A preje dobiš
pet krav za groš, nego poljske poslance za
tako obtožbo.

Rusko-japonska vojska.

Japonci preko Jalu.

Se vedno prihajajo dodatna poročila o
bitki pri reki Jalu. Vsa poročila potrjujejo,
da bo prihodnja bitka pri Fengvangčengu.
Značilno je, da angleški listi nič kaj ne upi-
jejo o »velikih japonskih zmagah«. Pričeli
so treznejše pisat. »Morning Post« piše, da
Kuropatkin sploh ni hotel vzdržati ruske
pozicije ob Jalu. Uspešno umikanje v Feng-
vangčeng so Rusi morali odkupiti z izgubo
nekaterih topov.

»Daily News« pišejo, da so bile bitke
ob Jalu za izid vojske brez pomena in da
se bodo težkoče za Japonce pričele šele z
njihovim prodiranjem v Mandžuriji in da se
bo strateški položaj takrat spremenil na
dobro Rusom. O tem ni skoro dvoma.

Japonci so svoj »uspeh« pri Jalu mo-
rali plačati z velikimi žrtvami. Ako
se računam, da so Japonci nekaj dni prej
imeli ogromno škodo z izgubo transportnih
in kupijskih ladij pri Genzanu, da so pri
novem poizkusu, zapreti vhod v portartursko
luko, izgubili brezuspešno zopet mnogo ladij
in baje celo 2 torpedovki. da je tudi njihovo
vojaštvo pri Genzanu imelo neuspeh, tedaj
japonske izgube velikansko nadkriljujejo
ruske.

Materijelno odvaga že samo novi ja-
panski neuspeh pri Port Arturu ruske po-
raze pri Jalu. Admiral Togo bo še vedno
nemirno spal, dokler ne zapre izhoda port-
arturske luke.

Da Rusi tudi na morju ne nameravajo
pustiti Japoncem »gospodarstva«, dokazujejo
tudi včeraj naznanjena najnovejša imenovanja
v ruski mornarici.

Dobili smo še naslednje brzojavke. Pri-
občujemo jih s natančnim navajanjem krajev
od koder so prišle in z natančnim datumom
odposiljatve. Tako ima čitatelj priliko spo-
znati mnenja, ugibanja in poročila iz obeh

taborov in ceniti tudi njihovo verodo-
stojnost.

Petrograd, 2. maja. Oficialno se
poroča: General Kuropatkin brzojavlja dne
2. maja: Vsled pretrgane brz-
javne zveze nimam od generala
Sasuliča nobenih poročil. Kakor
poročajo očitilci, ki so minulo noč prišli iz
Fengvangčenga, so napadli Japonci 1. maja
s premočjo levi bok naše vojske in ga ob-
kolili. Došlo je k hudemu boju, katerega
sta se udeležila 12 in 22. strelski polk.
Naši so se borili junško in začeli večkrat
napadati ter pri tem prizadeli Japoncem
mnogo škode. A ker so bili premaloštevilni,
niso mogli vzdržati svojih pozicij in se
umaknili k Fengvangčengu, pustivši nekaj
topov sovražnikom. K temu so jih prisilile
velike izgube.

Petrograd, 3. maja. Podrobna po-
ročila generalnega štaba trdijo, da je ruska
armada ob reki Jalu obstala iz štirih kosa-
ških polkov, iz 12 praporov pehote in štirih
baterij s 24. topovi. En ruski polk in ena
baterija sta bila v Andunu. Bitke so se ude-
ležili trije polki in tri baterije. Japonci
so imeli 30 do 35 baterij s 120
topovi. Rusi so imeli namen, da Japonce
zadržujejo le nekaj časa. Kuropatkin
ni hotel poslati pomoči v Ki-
ulienčeng, ter je naznanil, da
bramba tega mesta ni v njego-
vem načrtu. Vkljub temu se je general
Sasulič zapletel v boj z Japonci in se umaknil
pozneje, nego mu je bilo ukazano. Nekaj
ruskih topov je bilo poškodovanih, druge so
moral pustiti na bojišču, ker ni bilo dovolj
priprege in ker je bilo njih moštvo pobito.

Pariz, 4. maja. »Echo de Pariz« jav-
lja, da je Kuropatkin v svoji brzojavki na
carja živahno kritiziral nekretnost generala
Sasuliča, ki ni boja ob Jalu pravočasno pre-
kinil.

London, 4. maja. »Daily Chronicle«
poroča, da Japonci pripisujejo svojo zmago
težkim, toda lahko premakljivim topovom,
katerih prevažanje je zakasnelo operacije.
Te topove je konstruiral neki Japonec ter
daleč prekašajo ruske topove.

Berolin, 4. maja. »Voss. Ztg.« jav-
lja iz Jokohame: Pri zasledovanju Rusov
po bitki pri Kiulienčengu je prišlo pri Hoh-
mutangu do novega boja. Rusi so poizku-
šali vzdržati svoje stališče, a so bili od Ja-
poncev obkoljeni. 30 ruskih častni-
kov in 300 mož je bilo vjetih.
300 Japoncev je bilo ranjenih.

Berolin, 4. maja. »Lokalanzeiger«
poroča iz Čifu: Rusi imajo namen Dalnji
zapustiti. Zelezniške proge, ki vodijo tja, so
že razdrli, vozove spravili v Mukden, zaloge
premogla pa v Port Artur.

London, 4. maja. »Standard« jav-
lja iz Petrograda: General Kuropatkin je
zapovedal, naj se ruske čete umikajo iz
okolice Genzan.

London, 4. maja. »Daily Chronicle«
javlja, da so japonske avtoritete mnenja, da
Rusi tudi Fengvangčenga re bodo vzdržali
ter ga bodo zapustili.

Berolin, 4. maja. Iz Londona po-
ročajo: Listi prinašajo brzojavko iz Mukdena,
da je general Kuropatkin z dvaj-
set tisoč možmi na poti od Liao-
janga proti Fengvangčengu.

Tokio, 3. maja. Pri svoji zmagi ob
reki Jalu so Japonci zaplenili tudi važne
papirje ruskega generalnega štaba in velike
zaloge. Japonski strelci so v prvi vrsti stre-
ljali na ruske častnike, tako da so bili na-
krat celi ruski oddelki brez
poveljnikov in da je radi tega moštvo
prišlo bežati. Potrjuje se, da je mej
mrtvimi tudi general Kaš-
talski. (Generalni major Kaštalski je bil
poveljnik tretje vzhodnosibirske strelske bri-
gade. Bil je eden prvih, ki je bil s svojim

oddelkom poslan proti reki Jalu. Prve od-
dotne utrdbe je napravil Kašalinski. Star je
bil okoli 50 let.)

London, 4. maja. »Daily Express«
in »Daily Chronicle« poročata, da so Ja-
ponci zasedli Niučvang (?) »Daily
Express« je dobil poročilo iz Sangaja, ka-
mor je prišlo iz Vejhajveja. (Oficijelnega po-
trdila še ni in ga skoro gotovo še dolgo ne
bo. Ured.)

Petrograd, 4. maja. General Kuro-
patkin poroča carju Nikolaju, da so se v
prehodnih reke tekom boja nakupili kupi
mrtvih Japoncev. Obkoljeni Rusi pri Kulien-
dengu so poizkusili opetovano bajonetni na-
skok na Japonce, da prodero ven, a Japonci
so se umaknili in se izogibali bajonetnemu
boju. Končno se je 11. regimentu posrečilo
z bajonetnim naskokom prodreti skozi ja-
panske vrste. Nato so se mogle umakniti
tudi druge ruske čete. Na delu Rusov je šel
v boj vojaški duhovnik, držeč križ v roki.
Vojaški duhovnik je bil zadet od dveh
krogel.

London, 4. maja. Govori se, da so
Japonci vjeli pri Jalu 1000 do 2000 Rusov,
večinoma topničarjev. Ruski topničarji so
ostali vedno na najbolj ekspaniranih mestih.
Njihove temne uniforme so bile ob rmenem
ozadju jako vidne. Japonci so tako takoj
lahko opazili vsako gibanje sovražnika.

Berolin, 4. maja. Nekateri listi
pravijo, da so topovi, katere so ugrabili Ja-
ponci Rusom — starejše konstrukcije.

London, 4. maja. »Daily News«
pravijo, da če tudi Japonci še 20krat tako
zmagajo, kakor so zmagali v praski ob
Jalu, lahko trpi vojska še več let.

Dunaj, 4. maja. Avstrijski generalni
major v pok. Leopold Auspitz je mnenja,
da se je situacija za Japonce le poslabšala,
ker bodo morali vojevati vojsko z reko v
ozadju. Bitki ob Jalu reki ni pripisovati ve-
like važnosti, tem manj, ker so vsi japonski
uspehi razdeljeni približno na pet dni.

Prve vojne operacije generala Kuro- patkina.

Berolin, 3. maja. »Berliner Tage-
blatt« je prejel, kakor smo že kratko ome-
nili, o prvih vojnih operacijah generala Ku-
ropatkina daljše poročilo, ki se dobesedno
glasi: Vzlic navidezni nedelavnosti se je tr-
dil general Kuropatkin z železno energijo,
odkar je prejel vrhovno poveljništvo, da bi
svojo armado na vse načine tako popolnil,
da bo kos nalogi, ki jo čaka. Kuropatkin je
tako po sprejetju vrhovnega poveljništva po
treznem in mirnem premisleku sprevidel, da
je popolnoma nemogoče, da bi se uprl Ja-
poncem ob reki Jalu. Sklenil je torej, jih
pričakovati v Mandžuriji, ter si je na vse
načine prizadeval, da bi koncentriral ruske
čete, ki so bile ob njegovem prihodu po-
deželi raztrešene. V ta namen je sklenil,
uporabiti v polni meri železnice, in zato je
že meseca februarja ukazal, na tihem pre-
peljati iz Vladivostoka čez Harbin in Muk-
den v Liaojang glavno vojno silo stare se-
verovzhodne armade, obstoječe iz prvega si-
birskega vojnega kora, mišane divizije in
usurške brigade konjenišva. To severovz-
hodno armado je združil z južnovzhodno ter
ju razvrstil na črti Kaiping Liaojang Mukden
v eno samo enotno mandžursko operacijsko
armado. Ti obsežni železniški transporti so
se vršili z veliko previdnostjo in energijo
ter so bili že dovršeni koncem mes. marca.
Ti združeni armadi na črti Kaiping Liaojang
Mukden in pozneje došle nove vojaške
čete, nahajajoče se pod vrhovnim poveljni-
štvom Kuropatkinom, štejejo približno
140.000 mož. To je že znatna sila, katere
se zamore postaviti nasproti tudi mnogo
večji premoči japonski, zlasti ker je ozemlje
okoli Mukdena ugodno za obrambo. Na
reko Jalu so bile odposlane
samo prednje čete. Kot prednje
čete stoje na reki Jalu že več tednov tretja
vzhodnosibirski divizija strelcev pod general-
nim majorjem Kašalinskim in zabavalska
brigada pod generalnim majorjem Miščen-
kom, vsega skupaj 25.000 mož. Na reki
sami se nahajajo od teh čet v močnih utr-
bah samo »chotniki« teh čet. Ti chotniki
so neka vrsta dobrovojscev, ki bodo branili
reko do skrajnosti ter zadržavali prodiranje
japonske vojske. Zaradi teh ruskih načrtov
ne more torej priti do odločilne bitke na
reki Jalu. Tega ni Kuropatkin nikdar name-
raval.

Nov ruski uspeh pred Port Arturjem.

Petrograd, 4. maja. Dopisnik ru-
ske brzojavne agenture v Port Arturju po-
roča o zadnjem napadu japonskih brander-
jev: V malih presledkih se je prikazalo de-
vet branderjev in pet torpedovk. Vsi bran-
derji so se potopili, deloma zadeti od naših
granat, deloma valed podkopov, deloma pa
tudi, ker so zadeli ob pečine. Dve poškodov-
ani torpedovki so Japonci odpeljali. Moštvo
potopljenih branderjev se je rešilo na čolne,
izmed katerih so Rusi nekatere potopili. Ne-
koliko moštva so Rusi vjeli ter ga razoro-
žili. Ko se je pričelo svitati, zapazili so Rusi,
da je nekaj Japoncev zlezlo na jambore in
dimnike potopljenih ladij, da bi se rešili.

Rusi so poslali čolne, ki so rešili devet Ja-
poncev. Japonci so izgubili 13 mrtvih in 7
ranjenih, med njimi dva častnika. Rusi ni-
majno nobenih izgub. Ob pol 10. uri je bilo
naznanjeno, da se bliža japonsko brodovje.
— Veliki knez Boris Vladimirovič je došel
sem. Velika množica ljudstva je opazovala
boj, kar je znamenje, da je prebivalstvo
zelo hladnokrvno.

Petrograd, 4. maja. Admiral Ale-
ksejev je brzojavil med drugim velikemu
knezu Aleksiju Aleksandroviču o napadu
branderjev sledeče: Vsi branderji so bili
oboroženi z brzostrelnimi topovi, iz katerih
je sovražnik neprenehoma streljal. Na ruski
strani je le en mornar neke torpedovke lahko
ranjen.

Port Artur, 4. maja. Položaj je ne-
izpremenjen. Dne 3. t. m. so izstrelile ladje
in baterije do 2500 strelcev. »Giljak« pa iz
svojih strojnih pušk 3000 krogelj.

Razgovor s poveljnikom »Petropav- lovska«.

Pisatelj Nemirovič Dančenko je obiskal
na sanitetni ladji »Mongolija« poveljnika po-
nesrečene ladje »Petropavlovsk«, Jakovleva,
ki leži na omenjeni ladji ranjen. — Njegovo
zdravstveno stanje se boljša in ni dvoma, da
ozdravi.

Jakovlev je pripovedoval o nezgodi sle-
deče: Nekaj trenutkov pred nesrečo sem po-
hitel na krov, da se prepričam, če je dobil
krmar prava povelja. Mimogrede sem videl
polkovnika Agapejeva, ki je delal beleške
o boju.

Poleg njega je stal slikar Vereščagin, ki
je slikal skico. Začul sem eksplozijo in glos-
ta tema je legla na krov. Videl sem švigati pla-
men. Na glavi sem začutil veliko bolečino.
Zgubil sem zavednost.

Zdrnil me je mrz in zapazil sem, da
se nahajam v morju. Dolgo časa sem se bo-
ril z valovi. Nedaleč sem zapazil preobrnjen
čoln, na katerem sta se držala dva mornarja,
ki sta, ko sta me zagledala jela klicati: »Po-
veljnik je tukaj, rešite poveljnika! Na sani-
tetni ladji sem se popolnoma zavedel.«

Nemirovič Dančenko poroča nadalje, da
so imeli v Port Arturju storjeni poskusi s
podmorskimi čolni popoln uspeh. Čolni so
lahko dalje časa pod vodo in se jih lahko
vodi. Za obrambo Port Arturja in morskega
obrežja je dovolj podmorskih čolnov na raz-
pologo.

Pomnoženje ruske mornarice.

Ruska mornarica se bo znatno pomno-
žila z novimi bojnimi ladjami, ki se na novo
grade v raznih ruskih ladjarnih izdelovalnicah.
Sedaj se grade sledeče bojne ladje: »Sava«,
»Knez«, »Suvarov«, »Ariol«, »Borodino« in
»Imperator Aleksander III.« Vse te ladje so
že spuščene v morje ali bodo v kratkem iz-
delane popolnoma. Samo »Slava« ne bo
izdelana še to leto.

Jeseni bo Rusija lahko pričela tudi na
morju z ofenzivo.

Ivan navedenih bojnih ladij grade Rusi
tudi še dve veliki bojni ladji s 16.000 to-
nami dislociranja. Tudi se, da bodeta tudi
te dve ladji izgotovljeni za letoš. Če bodo
vse te bojne ladje pravočasno izdelane in če
bodo pravočasno prišle v japonsko morje,
bode doživelo japonsko brodovje slabe čase.

Pozabiti se ne sme, da japonska mor-
narica, ki je sedaj v boju, nima nikake re-
zerve, a moštvo, ki se sedaj nahaja na boj-
nih ladjah, mora premagati najtežje napore.

Rusko vojno brodovje, kar sega nahaja
v Port Arturju in Vladivostoku, mora paziti
pred vsem na to, da se do tedaj vzdrži. —
Japonci bi morali nad vse energično postopati,
če hočejo osteti gospodarji na morju. Pred
vsem bi morali uničiti rusko brodovje
v Port Arturju in Vladivostoku, a to ni mo-
goče, ne da bi imeli Japonci sami znatne
izgube.

Teh se pa Japonci boje in zato se drže
oprezne in previdne taktike admirala Toga,
ki jih pa tudi ne bode obvarovala pred konč-
nim porazom.

Tako sedi o položaju grof Reventlov v
nekem berlinskem listu.

Japonski major o japonskih načrtih.

Poročevalec »Nov. Vr.« je imel daljši
razgovor takoj začetkom vojske z ujetim
majorjem japonskega generalnega štaba Togo
Tanzurimom. Major je na stavljena mu vpra-
šanja o japonskih načrtih izjavil sledeče:
Japonska hoče Korejo obvarovati pred rusko
nevarnostjo. Prisiliti hoče nadalje Ruse, da
zapuste Mandžurijo. Obljubila je pa tudi
Kitajski, da dobi zopet Mandžurijo. Ja-
ponci nameravajo prodirati
do Bajkala. Prebivalstvo je o ko-
nečni japonski zmagi prepričano. Namen Ja-
poncev je: popolnoma uničiti rusko brodovje.
Ko bode vse rusko vojno brodovje uničeno,
bode vojska končana.

Kitajska in Rusija.

London, 4. maja. Kakor se poroča
»Standardu« iz Tientsina, je odposlal Alek-
sejev daljšo brzojavko kitajskemu generalu
Ma, v kateri trdi, da ima Rusija povod po-
množiti svoje posadke v Sinmintingu, She-
nyangu in še v nekaterih drugih mestih.

Aleksejev zahteva, da se kitajske čete in
policija takoj odpokličejo. Maovega odgovora
se pričakuje tekom treh dni.

Port Artur, 4. maja. Kakor se po-
roča od postaje Vasantjan »Novemu Kraju«,
podkrpal Juanšikaj in Ma pridno
agitirata proti Rusiji. V vseh kitajskih mestih,
naselbinah in vaseh razširjajo agitatorji laž-
njive vesti o močeh japonske armade, o ja-
ponskih zmagah in ruskih slabih namenih do
Kine. Namen te agitacije je, Kitajce našču-
vati proti Rusom.

Bojni načrt Japoncev.

Kakor se poroča iz Londona, namerav-
ajo Japonci na suhem razvrstiti 300.000 mož,
ki jih bodo razdelili v štiri armade, katerim
bodo zapovedovali generali: Kuroki,
Oku, Nodzu in Nopi. Prva armada
stoji že ob Jalu in se bori z Rusi. Druga
armada, ki je že tudi mobilizirana za boj,
se bode izkrcala ob izlivu Jalu in se zdru-
žila s prvo armado. Tretja armada je na-
menjena za obleganje Vladivostoka in če-
trta, da obkoli in vzame Port Artur.

Parlamentarne vesti.

Dunaj, 5. maja. Nemški parlamen-
tarni izvrševalni odbor se je včeraj popo-
ludne sešel. Izjavil je, da so vse stranke
za to, da se pripusti prvo branje proračuna.
Nato je dr. Gross načelniku poljskega kluba
predložil sklepe nemških strank. H konfe-
renci dr. Grossa in Jaworskega je prišel tudi
načelnik mladočeskega kluba, dr. Pražak, in
načelnik nemškega centra, Kathrein. Mla-
dočeha se hoče pogovoriti, da pripuste prvo
branje proračuna, da se predloga lahko iz-
rodi proračunskemu odseku. Tako bi ne bilo
potreba zbornice odgoditi, in zbornica bi
lahko zborovala tudi med zasedanjem dele-
gacije. Tako bi bil storjen prvi korak k de-
lavnosti zbornice. Zvečer se je o temških
sklepih posvetoval mladočeski klub. Sklenil
še ni ničesar. Končni sklep bo storjen v
petkovki seji mladočeskega kluba. Upati je v
zadnji uri na kompromis.

Dunaj, 5. maja. Sestanek delegacije
je določen na dan 14. maja. Dne 15. maja
bo slovesen sprejem pri cesarju. Dne 16. maja
bo imel ekspozé zunanji minister grof Go-
luchewski.

Dunaj, 4. maja. Kvotna deputacija
se bode konstituirala te dni. Kakor se čuje,
bode za predsednika izvoljen pl. Chlumecký.
V soboto bo imela prvo sejo.

Dunaj, 5. maja. Včerajšnja
seja državnega zbora je trajala
štiri ure brez krika. Prihodnja seja je
v petek, zadnja skoro gotovo prihodnji
torek.

Praga, 5. maja. »Narodni Listy«
pišejo, da vse kaže, da se pravna pogaja-
nja vrše le na korist Nemcev. Čehi od svo-
jih zahtev ne morejo odstopiti. To bi lahko
vedeli tudi Poljaki, ako so prijatelji Čehov.

Dunaj, 4. maja. Češki agrarci so se
obrnili po poslanca Kubru do »Sovanske
zveze« z vprašanjem, ako je res, da so člani
tega kluba izrazili mladočeskega klubu
svoje ogorčenje nad postopanjem čeških
agrarcev in radikalcev. Kubr je dobil zago-
tovilo, da to ni res in da so člani kluba
slej kakor prej pripravljeni podpirati pred-
loge in peticije obeh skupin.

Dunaj, 5. maja. Poljski klub name-
rava izključiti poslanca Walewskiego,
proti kateremu so došle velike obdolžitve.
Prijatelji mu svetujejo, naj prej izstopi. Polj-
ski klub je izvolil preiskovalno komisijo.

Praga, 5. maja. »Narodni Listy« po-
ročajo z Dunaja, da sta se sprla Körber in
Jaworski. Pred nekoliko dnevi so prinesli
listi vest, da je cesar rekel nekemu članu
poljskega kluba, da ne veruje, da bodo imeli
poljski pravni poskusi uspeh. Poljaki so
bili vsled tega zelo užaljeni in so ministr-
skega predsednika naprosili, naj jim pri ce-
sarju izposluje avdienco, da obrazlože ce-
sarju položaj. Nekateri člani poljskega kluba
so se tudi izjavili, da Körber napačno po-
roča kroni. Körber se je nato izjavil, da ne
bode Jaworskemu izposloval avdienco. »Na-
redni Listy« so ogorčeni, da se je postavil
Körber med krono in Poljake.

Škofovske konference v Zagrebu — ne bo.

Trst, 5. maja. Tukajšnjemu škofij-
skemu ordinarijatu ni ničesar znanega o po-
svetovanju škofov s Kranjskega, Primorskega,
Dalmacije in Hrvaškega v Zagrebu glede
staroslovanske liturgije. Tukajšnji škof dr. Nagl
ni dobil nobenega uradnega povabila; vsaj
rimska kurija o tej nameravani konferenci
ne ve ničesar. Morebiti bo to le zasebni se-
staneček, toda tudi to se zdi tukajšnjemu or-
dinarijatu dvomljivo. Monsignor Nagl je sedaj
na birmaškem in vizitacijskem potovanju
v Istri, odkoder se vrne šele v nedeljo zvečer
v Trst.

Volitve v dunajski obč. svet.

Dunaj, 4. maja. Pri današnji dopol-
nilni volitvi v III. in XIX. dunajskem okraju
sta v drugem razredu zmagala kršč. socialna
kandidata. Volitvi sta se vršili v Döblingu

in Landstrasse. Izvoljena sta bila Drözaler
in Doležal.

Balkan.

Srednec. Srbsko-bolgarsko sporazum-
ljenje, ki sloni na ekonomični podlagi, je
bilo 21. aprila sklenjeno in podpisano ter se
v kratkem razglasi.

Srednec. Macedonske vsta-
ške čete se onstran bolgarske
meje vedno bolj gibljejo. —
Vsak dan dohajajo poročila o
novih bojih.

Kolin. »Köln. Ztg.« poroča: Belgraj-
ski dvor in vlada se pečati s krona-
njem kralja v samostanu Žiči,
kjer so bili kronani stari srbski kralji in kjer
je bil maziljen kralj Aleksander. Krona-
nje se izvrši bržkone ob ob-
letnici izvolitve kralja Petra.
Za to svečanost se že delajo priprave.

London, 4. maja. Z Dunaja poroča
»Morning Leader«, da odide Munir Bey le-
zato v Srednec, da izroči knezu Ferdinandu
sultanovo povabilo k obisku v Carigrad. S
povabilom in njega vsprejemom so se že
pečali za časa sklepanja turško-bolgarske
pogodbe.

Nov poveljnik nemškega vojaštva v južnozahodni Afriki.

Dne 3. t. m. je sprejel cesar Viljem dr-
žavnega kancelerja, nadalje šefa generalnega
štaba, vojnega ministra in ravnatelja za na-
selbina. Sklepalo se je o vojaštvu, ki naj se
še pošlje v Afriko in o poveljniku. Za po-
veljnika je cesar imenoval generalnega po-
ročnika Trotha, kljub temu, da sta proti
njemu glasovala državni kanceler in ravnatelj
za naselbino. Troth južno Afriko baje jako
dobro pozna.

Berolin, 5. maja. Kdaj odide Troth
z novimi nemškimi četami v Afriko, ni še
določeno. Kolonialni ravnatelj dr. Stübel
je radi tega imenovanja vložil svojo demisijo.
Troth bo imel vodstvo vojaških operacij.
Leutwein bo do njegovega prihoda še višji
poveljnik, potem bo pa ostal samo še gu-
verner.

Iz brzojavk.

Dunaj. Uradna »Wiener Zeitung« of-
poroča, da je cesar imenoval za brnskega
škofa grofa dr. Pavla Huyn-a, ker
je papež imenoval dosedanega škofa v Brnu
dr. Frana S. Bauerja nadškofom v
Olomucu.

Dunaj. Za revizijo meščanskega za-
konika je dr. Körber sestavil komisijo.

Dunaj, 4. maja. Turško poslanstvo
dementira poročilo častnikov, da namerava
sultan premestiti rezidenco iz Carigrada v
Bruso.

Budimpešta, 4. maja. Včeraj se
je vršil pri cesarju ministrijski svet. Navzoči
so bili vsi ministri. V ministrijskem svetu se
je sklenilo, v soboto zopet skli-
cati državni zbor. V ponedeljek in
torek izvrše se razne volitve. V eni prvih
sej se bode predložil tudi proračun za
l. 1904.

Budimpešta, 4. maja. Aretirani
železničarji so izpuščeni. — Preiskava proti
njim se nadaljuje.

Budimpešta. Bolezni Franc Ko-
šuta se je zopet poslabšala.

Lviv. V noči 1. maja je policija iz-
vršila 200 hišnih preiskav in aretirala mnogo
oseb, vendar je bila 1. maja velika demon-
stracija.

Berolin. Finančni minister se je iz-
razil, da bode stroški za kanalsko predlogo
znašali 409 milijonov mark.

Atene, 4. maja. Grška namerava od-
policati svojega poslanika iz Carigrada, ako
se ne poravnava grško-turški konflikt v Smyrni
in ako Turčija ne priznava, da grškim po-
danikom ni treba plačevati patentnega davka.

Rim. »Tribuna« poroča, da vest o zo-
petnem protestu papeža proti potovanju Lou-
beta v Rim, potrjuje neka brzojavka iz Rima,
ki poroča, da je bil dotični protest 28. apr.
izročen francoskemu poslanstvu v Vatikanu
ter bo Francija v kratkem dala odgovor.

Štajerske novice.

Š Vremenske nezgode. Od Sv.
Lenarta v Slovenskih goricah
se nam piše: V terek, dne 3. t. m., popo-
ludne okoli četrte ure vsipala se je med
bliskom, gromom ter nalivom toča, kot leš-
niki debela in sipala četrte ure, da je brž vse
pobelila. S tem smo prejkone po vinogradih
večinoma že obrali, sadje pa, ali stolčki, ali
pa večinoma po slabi ceni poprodali.

Š Starec streljal na svojo mlado
ženo. Pred celjskimi porotniki je stal dno
2. maja 75letni posestnik Franc Kladnik iz
Zagorja, okraj Kozje. Ko mu je leta 1896.
umrla prva žena, se je 70letni starec poro-
čil s 24letno Heleno Vouk, ki je starega
moža sleparila z bratom Slatner. Nekega
jutra je starec ustrelil na svojo nezvesto
ženo in jo zadel v trebuh. Pred porotniki je
Kladnik dejal, da je bil strel namenjen za-
peljivcu njegove žene, ne pa ženi, a tudi
tega ni hotel umoriti, ampak samo ostru-

siti. Porotniki so potrdili samo tretje vprašanje o lahkem telesnem poškodovanju, ostala vprašanja so pa zanikali. Sodišče je nato staros obsojilo en mesec v zapor.

Is Maribora poročajo, da so pri Ptuju našli truplo dne 17. septembra l. l. pri nesreči pri dravski brvi ponesrečenega stražnika Felnerja.

Gasilni društvi Rajhenburg in Videm priredita v nedeljo, 8. maja, na vrtu gospe Podjedove vojaški koncert, pri katerem svira godba c. kr. pešpolka št. 53 iz Balovara. Po koncertu se bo plesalo. Začetek točno ob poluštirih. Ob neugodnem vremenu se bo koncentriralo v dvorani. Ponoči vozi posebni vlak v Zagreb.

Primorske novice.

p Rudarji hočejo stavkati. Rudarji v Albionu zahtevajo: Dnevna plača za rudarje naj se določi na 3 K. za delavce I. vrste na 240 K, II vrste 2 K, III. vrste na najmanj 160 K. Plača nakladačev blaga naj znaša v sorazmerju njihove starosti na dan 120 K, 2 K in 250 K. O tem se morajo zvišati plače za 10 odstotkov. Trije delavci, ki se jih je odpustilo brez vzroka, naj se zopet sprejme na delo. Če se tem zahtevam do 15. t. m. ne ugodijo, prično rudarji v Albionu s stavko.

p Čez tri leta po umoru vjet morilec. Dne 10. marca 1901 so našli na železničnem tiru med Dinjanom in Zabrom kom grozno razmesarjeno truplo železničarskega čuvaja Frančiška Rumiha. Preko trupla sta se peljala dva vlaka. Zato so menili začetkom, da se je Rumiha ponesrečil. Pri raztelesenju trupla so pa zdravniki našli, da je čuvajev smrt povzročila neka druga rana. Zločinec je umorjenega po umoru položil na tir, da bi bil preprečel vsak sum o umoru. Sosednega čuvaja z ženo je sodišče zaprlo, ker sta bila na sumu, da sta umorila Rumiha. Ker sta dokazala svojo nedolžnost, so ju morali izpustiti. Na dan umora je pobegnil vojak Franc Skorušek, in ker je bil znan, da je zelo nasilen in bil že večkrat kaznovan, so pričeli sumiti, da je on umoril čuvaja. Prijeli so ga v Divači. Ker se mu ni moglo dokazati o umoru ni česar, ga tudi niso mogli zaradi umora kaznovati. Pred kratkim je Skorušek zopet pobegnil. Prijeli so ga v Trstu, in sedaj je vojak izpovedal prostovoljno, da je umoril Rumiha. Umorjeni čuvaj je vojaku zapovedal, naj zapusti tir in vojak se je pričel pričkati z njim. Med preprirom je vojak z bajonetom zabodel čuvaja.

p Na železnici Gorica-Ajdovščina so uvedene s 1. junijem vozne karte s 6 in 12 mesečno veljavo. — Natančnejša določila je možno doznati na obratnem vodstvu v Ajdovščini, na vseh postajah železnice Gorica-Ajdovščina in pri načelniku postaje v Gorici.

p Morilec župnika Mimice, župnikovo nečakinjo Katarino in njenega moža Jožefa Anžiča, so pripeljali v Trst iz Carigrada, kjer sta bila vsled posredovanja sodišča v Splitu aretirana.

p Meso se je podražilo v Gorici. Mesarji v Gorici so podražili ceno mesa, in sicer ono, ki je stalo doslej 1 K 28 v., na 1 K 36 v.; cena mesa po 1 K 60 v. ostane dosedanja.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. maja

Štrajk na Gorenjskem v kranjski trgovski in obrtni zbornici. G. Gassner, veleindustrialec v Trzinu, hoče postati na vsak način interesanten. Vsake seje trgovske in obrtne zbornice se ne udeleži, a kadar se udeleži, potem prinese seboj gotovo cele pole papirja, katere potem prečita. Tudi pri večerajšnji seji prinesel je gospod Gassner tako »bille« ter zahteval, naj zbornica dovoli med 8. in 9. točko dnevnega reda, da se prične obravnavati njegov predlog o štrajku na Gorenjskem, to pa radi tega, ker se mislijo nekateri gospodje, posebno g. Luckmann, odpeljati z vlakom ob 4. uri popoldne. Ugovor ni bilo, predsednik g. Lenarčič je dovolil g. Gassnerju, da prebere skladovnico seboj prinesenega papirja. Gospod Gassner je začel, bral je dolgo časa, hvalil na vso moč g. Luckmanna, njegov nastop pri štrajku, povdarjal, da je bil štrajk na Gorenjskem po »brezvestnih agitatorjih« umetno uprizorjen, in da je bil to čin »muth willigster Art«. Delavstvu je tudi očital, da so napravili s štrajkom »Kontraktbruch«, vso stvar pa da so uprizorili kršč. socialci. On upa nadalje, da se bodo merodajni voditelji kršč. soc. izjavili, da niso imeli s štrajkom »nichts gemein«, in se kaj tacega več ne pripeti. Vzklínil je, da štrajk ni krščanska, ne socialna, še manj pa katoliška stvar. Primerjal

je potem Gorenjsko »Dolenjsko«; izseljevanje Dolenjcev je pripisoval vzroku, ker ni na Dolenjskem industrije, dočim je na Gorenjskem razvita veleindustrija, kar pa se je zgodilo s tujim kapitalom. Končno je predlagal, naj zbornica izreče ogorčenje brezvestnemu agitatorju. Gosp. predsednik Lenarčič je stoji poslušal g. Gassnerja, a prekinl ga ni. Po končanem branju g. Gassnerja je poudarjal, da se je treba vendar enkrat držati pravilnika, da ako kak zbor svetnik želi postaviti nujni predlog, naj to prej pove in utemelji nujnost, g. Hribar pa je poudarjal, da gosp. Gassner zmerom prej meritorno utemeljuje potem ga moramospomeniti šele na nujnost. Končno je poudarjal g. Hribar, da je prav, da se vsa stvar temeljito pretrese, kar pa je mogoče v odsekovi seji, proti nujnosti pa je radi tega, ker je štrajk že končan. G. Baumgartner je podpiral predlog g. Gassnerja, češ da ni potreba da bi stvar prišla šele v odseke, ker se gre tukaj samo za to, da zbornica izreče — ogorčenje agitatorjem. Zbornica je nato nujnost zavrgla in g. Gassnerja predlog pride v odseke, potem pa seveda v prihodnjo javno sejo trgovske in obrtne zbornice. Kakor se razvidi, utegne biti prihodnja seja naše trgovske in obrtne zbornice zanimiva. Povdarjamo pa že danes, da ako buje nesreče ne bo, kakor da bo zbornica izrekla agitatorju, kateri je po Luckmann Gassnerjevem mnenju vprizoril štrajk na Javorniku in Savi, ogorčenje, potem bo svet še dolgo stal. Prišle bodo pa še druge stvari, ki gospodom nemškim industrijcem ne bodo ljube, na dan Mi nismo proti industriji, a odločno zahtevamo, da na splošni blagor prebivalstva tuja industrija pošteno plača domače delavstvo ter da ga ne izmzgava. Naj gospodje primerjajo le plače, ki jih dobiva delavstvo drugod, z našimi! Naj pomislijo na delavsko gibanje v drugih deželah! Ako bo gospod Gassner v Liverpoolu ustavil angleške »Trades unions«, potem šle se bo moglo pri nas ustaviti delavsko gibanje. Sicer pa imajo delavci ravno tako pravico, govoriti o svojih organizacijah, kakor gospodje veleindustrijci v trgovski in obrtni zbornici.

Kranjska trgovska in obrtna zbornica je imela včeraj sejo. Obširneje poročilo smo radi nedostajanja prostora morali danes izpustiti. Za danes omenjamo le še, da je zbornica o premembni pravil gremija ljubljanskih trgovcev v Ljubljani sklenila, da se priporoči dež. vladi, naj se načrt v toliko premeni, da ne bodo imeli pravice pristopa k gremiju samo tisti trgovci, kakor določa sedaj načrt, kateri plačujejo 90 kron davka, marveč naj ima vsaka protokolirana tvrdka pristop k gremiju. Za ostale trgovce naj se pa sauje posebna zadruga. Koncem seje je omenil predsednik g. Lenarčič, da bo tekoči mesec imela zbornica še eno sejo. Pripomnil je, da bo v prihodnji seji tudi na vrsti financiranje trg. akademije in da je upanje, da bo ministarstvo dalo akademiji 10 000 kron podpore pod pogojem, da se osnujejo štiri letniki, kar je tudi velikega pomena za enoletno prostovoljstvo pri vojakih.

Anton Dvořák in Slovenci. »Glasbena Matica« v Ljubljani je povodom smrti Antona Dvořáka položila venec na njegovo krsto in izrazila sočutje pokojnikovi soprogi ter konservatoriju v Pragi.

Napad na gostilničarja gosp. Markeža v Boh. Bistrici Laski poudarja Peter Pipol, ki je v Boh. Bistrici napadel natakario v Markeževi gostilni in gostilničarja g. Markeža nevarno ranil, je bil pri dež. sodišču obsojen na 7 mesecev težke ječe.

Novo pokopališče bodeta napravili občini Tomašelj in Vrbljenje. Lokalni ogled bo 19. t. m.

Nesreča pri zgradbi železnice Na Kočni pri Dobravi, okraj Radovljica, so bili vsled eksplozije dinamita miner Ludovik Stravs s Primorskega smrtonovarno, David Fabro težko, Marson in Martinani Giombatta pa lahko ranjeni.

Dinamitna patrona se mu je vnela v roki. V litiskem okraju je dvanaestletni deček Jernej Fakin našel dinamitno patrono. Radoveden jo je obračal in stiskal v roki. Dinamitna patrona je eksplodirala in

dečku odtrgala dva prsta. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Pismene zrelostne skušnje bodo na vseh srednjih šolah na Kranjskem od 25. do 30. t. m.

Umrli je v Liti posestnica gospe Marija Kobler, ro. Recher.

Železniški predor pri Bohinjski Beli so včeraj previtali. Predor je dolg 240 metrov.

Odbit rekurs. Naučno ministarstvo je odbilo rekurs goriške mestne uprave proti odloku tržaškega namestništva, s katerim je bil uničen sklep goriškega mestnega starešinstva, s katerim so bili podeljeni štipendiji ustanove Franta pravnikoma Battigi in Grusovin, ter slušateljem tehniških ved, Bressanu, Baidu in Calligariu. Ministarstvo je svojo rešitev podprlo z istimi razlogi, ki so napotili tržaško namestništvo, da je uničilo sklep mestnega starešinstva, namreč zaradi tega, ker so se zgoraj imenovani dijaki udeležili demonstracij, ki so se godile pretekli september v Vidmu, in ker niso zadnji trije slušatelji na kakem vseučilišču, marveč le na tehničnem zavodu.

Ljubljanske novice.

Velik vihar smo imeli včeraj okoli 7. ure 49 min. zvečer v Ljubljani. Vihar je pobil mnogo oken, predajajalne lope na Vodnikovem tgu je prevrnil in nekatere vrgel na električni tir. Električna železnica se je morala v mestu večkrat ustaviti. Pri Planinški nasproti trnovske cerkve je vihar s koreninami izrval okoli 40 let staro lipino in jo vrgel preko Gradašnice. Maj viharjem je padala toča. Gore v okolici so skoro do vznožja pokrite s snegom.

Vojaška godba svirala bude odslej le ob nedeljah od pol 12. do pol 1. ure popoldne v »Zvezdi«. Siranje ob delavnikih — odpade, tako v Tivoli kakor v »Zvezdi«.

Potovanje generalnega štaba Danes zjutraj se je baron Beek z generalnim štabom pripeljal v Ljubljano ter je ob pol 8 uri zjutraj odpotoval proti Vrhniki.

Maturanti tukajšnjega učiteljskega imeli danes zjutraj ob pol 7. uri sv. mašo. Preskrbeli so tudi za lepo petje.

Novi oskrbnik mestne klavnice. V večerajšnji tajni seji ljubljanskega obč. sveta je bil imenovan okrajni živinozdravnik v Učici na Srbskem g. Peter Miklavčič oskrbnikom tuk. mestne klavnice.

O boleznih g. komisarja Janežiča se nam je danes popoldne sporočilo, da se mu je zdravje znatno zboljšalo.

Na Studencu so prepeljali oficijala pri okrajnem glavarstvu g. Globočnika. Omračil se mu je dub.

Telefonska in brzjavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Petrograd, 5. maja. Poročilo iz Tokio, da je general Kaštalinški mrtev, ni resnično. General ima nevarno rano.

Petrograd, 5. maja (Kor. urad.) Uradno poročilo generala Kaštalinškega javlja, da so Rusi zgubili v bitki pri Kiulienčengu 2000 mož in mnogo podčastnikov ter 40 častnikov. Izgube Japoncev so velikanske.

London, 5. maja. »Daily Chronicle« poroča iz Tokia, da se je Japoncem pri zadnjem napadu na Port Artur posrečilo zapreti izhod iz luke.

Berolin, 5. maja. »Berliner Tagblatt« poroča iz Jokohame, da se Japoncem zadnji polkus zapreti z branderji izhod iz port-arturske luke ni popolnoma ponesrečil, ampak da so Japonci deloma dosegli, kar so nameravali.

London, 5. maja. Vojne operacije od nedeljske bitke ob Jalu počivajo. General Kuroki čaka, da dobi preko Jalu novih čet. Sele potem prične z ofenzivo.

Berolin, 5. maja. »Berliner Tagblatt« poroča, da je general Sasulič popolnoma na lastno pest in proti izrecni prepovedi generala Kuropatkina bil bitko pri Kiulienčengu. Kuropatkin se je brzjavno pritoževal carju, da si Sasulič, računajoč na pogum raskih vojakov, upa preveč. Sasulič je v bitki dobil le lahko prasko.

Petrograd, 5. maja. »Novoje Vremja« poroča, da so v bitki ob reki Jalu bile ruske čete 18 000 mož z 48 topovi. Japonci so pa imeli 70 000 mož s 130 topovi. — »Bila je borba velikanov proti mnogoštevilnim strupenim slabičem«, pravi ruski list. — »Zato ostanimo mirni! Poplačali bomo ta dolg z obrestmi. Za hip nas je ta premoč udarila,

a nihče ne bo mogel reči, da so močnejši. Pomnimo, da smo Rusi.«

Pariz, 5. maja. Iz Söula se poroča, da so Japonci vzdignili iz morja tri največje topove potopivšega se »Varjaga«.

London, 5. maja. V Ameriki so nekateri mnenja, da bodo Japonci po zavzetju Port Arturja, Vladivostoka in še nekaterih strateško važnih točk prenehali z ofenzivo. Vsi člani diplomatskega zbora v Washingtonu in skoro vsi uradniki državnega departementa so tega mnenja ter upajo, da se do prihodnje spomladi sklene mir. General Miles pa trdi, da njega ne bi presenetilo, ako bi vojska trajala dve leti. General Joe Wheeler je mnenja, da bo vojska končana že proti koncu oktobra t. l.

Antonín Dvořák.

Praga, 5. maja. »Slovanska zveza« je Dvořákovim vdovi brzjavno izrazila svoje sožalje.

Praga, 5. maja. Pogreb Antona Dvořáka se je danes ob navzočnosti velike množice občinstva in društev slovesno vršil. Po ulicah so gorele svetilke. Pred narodnim gledališčem se je spreved ustavil. Orkester narodnega gledališča je zaigral pokojniku v slovo. Spreved je urejal praški »Sokol«. V imenu konservatorija je govoril pokojniku v slovo prof. Knittl.

Praga, 5. maja. V soboto bo v tynski cerkvi sveta maša za Dvořáka. Hoteli so proizvajati Dvořákov »Requiem«; a ker orkester iz Londona, brzjavno poklican, ne more priti pravočasno, se bo pel Mozartov »Requiem«.

Dunaj, 5. maja. Parlamentarna komisija Mladobohov je imela sejo in sklenila obstrukcijo opustiti šele, če se ugotovi znanim češkim zahtevam.

Dunaj, 5. maja. Komisija poljskega kluba je v zadevi poslanca Walevskega danes zašla priče. Komisija namerava predlagati izključenje Walevskega iz kluba.

Dunaj, 5. maja. Trboveljska in dovška družba zgrajta skupaj novo veliko cementno tovarno blizu Trbovelj. Stavbeni proračun znaša en milijon kron. Računa se na letno produkcijo 2000 do 3000 vagonov. Nova tovarna bo delala za izvoz. Obe družbi se udeležujeta komanditno.

Trst, 5. maja. Pod predsedstvom novega predsednika Dejaka je bila včeraj pred tukajšnjim trgovskim sodiščem prva obravnava popolnoma v slovenskem jeziku. »Piccolo« vsled tega razsaja in se pritožuje nad »poslovanjem sodišča«.

Zagreb, 5. maja. »Hrvatstvo« priobčuje odločno zavrnitev superiora Seigerschmieda proti neresnični trditvi Koreničavi, da je »stretim« od biskupa Strossmayerja dobil podpis za poziv katoliškega tiskovnega društva. Strossmayerju je Seigerschmied natančno vse prečital, in nato je Strossmayer podpisal poziv. »Obzoraši« razširjajo vesti, da bo Strossmayer javno desavuiral »Hrvatstvo«. »Hrvatstvo« pravi na to, da ostane pri svoji stvari, ki jo smatra nujno za hrvaški narod.

Pariz, 5. maja. Waldeck-Rousseau je bil operiran. Zdravniki so konstatirali, da in raka na ledvicah. Operacija se je posrečila, vendar je položaj bolnika nevaren.

Saigon, 5. maja. V Cochinkini je razgrajal te doi ciklon, katerega četva je do 100 oseb. Vse brzjavne naprave proti Sajgonu so pokvarjene in škoda je zelo velika.

Budimpešta, 5. maja. Zdravstveno Maurusa Jokaj-a se boljša. Zdravniki upajo, da se jim morebiti posreči rešiti Jokaj-a.

Dunajska borza

dné 4. maja.

Skupni državni dolg v notah	100.90
Skupni državni dolg v srebru	100.25
Avstrijska zlata renta 4%	119.10
Avstrijska krona renta 4%	99.60
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91.25
Ogrska zlata renta 4%	117.95
Ogrska krona renta 4%	97.90
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89.25
Avstro-ogrške bančne delnice	16.02
Kreditne delnice	640.50
London vista	239.40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.20
20 mark	23.44
20 frankov	19.07
Italijanski bankovci	95.15
C. kr. cekini	11.31

Mineralna in glinasta kopel **DARUVAR** (Slavonija).

Postaja c. kr. priv. južne železnice. Direktna zveza z Budimpešto in Dunajem. **Železate kopeli in kopeli v glini**, temperatura vrele 34—50°C. marmornate, porcelanaste, zrelne, glinaste in kopeli v barjevini. Preizkušen zdravilni uspeh pri vseh ženskih boleznih, slabokrvnosti, revmatizmu in trganju. Udobno prirejen **fango oddelek**: Zdelavanje z izredno zdravilnim daruvarskim mineralnim glinastim blatom, s čimur se posebno pri zastarelih revmatičnih boleznih in trganju kakor tudi pri zastarelih ženskih boleznih (eksudatih) dosežejo sijajni uspehi. **Nevo zgrajeni, elegantno opremljeni oddelek za stanovanja**, kakor tudi novozgrajena bralna soba sta zvezana s kurjenim koridorjem z **Ivanovimi kopeli in fango-oddelkom**. Od rimskih časov sem slovito in staroznano kopališče, v krasni dolini slavonskega srednjega pogorja, obdani od od gozdov bogatih višav. Zdraviliška poslopja sredi krasnega senčnatga parka. Acetilenova plinova razsvetljava, kopališka godba, Lawn-Tennis, kegljišče, zdraviliški ples, knjižnica, zanimivi izleti v zgodovinsko znamenito in krasno okolico. Krasna izprehajališča, ki so posebno pripravna za miru in oddiha potrebne mestjane. **Popolna hrana** v zdraviliškem hotelu po 80 K (I. razred) in 60 K (II. razred) na mesec. Postrežba najpazljivejša in najtočnejša. Za p. n. vojaške, državne in železniške uradnike olajšave. Pred in po seziji znatno znižane cene. Zdravnik-voditelj kopališča dr. Fischer, poleg tega poslujeva v kraju še dva zdravnik. Prospekte in pojasnila daje rade volje.

810 8—1

Ravnateljstvo zdraviliškega zakupa Daruvar.

Naprodaj je v Št. Vidu nad Ljubljano največja jednonadstropna hiša

ob državni cesti, pet minut od kolodvora z gospodarskimi poslopji, lede-nico, velikim gostilniškim vrtom (v hiši je stara gostilna), travnikom itd.

Ponudbe in vprašanja sprejema **K. Meglič, Ljubljana, Rimska cesta št. 20**; ustmene informacije se dobe ist tam vsak dan od 12. do 2 ure popoldan. 813 14—1

796 100—80

P. T.

765 3—2

Ministrstvo za nauk in bogočastje (odredba list XIV ex 1900) odredilo je **preskušnje strel-ovodov** vsako, oziroma vsako drugo leto.

Za obila **preskušanja, postavljanja in po-pravljanja strelododov** se priporoča

z velespoštovanjem

Alojzij Fakin,

oblastv. potrjeni strelododec.

Rožna dolina št. 96, pošta Vič pri Ljubljani.

Kraškega terana

več hektolitrov, naravne, izborne, sploh vsesiranske garantirane kakovosti

ima naprodaj

ANTON ČERNE, posestnik

749 5—4 v Tomaji, p. Sežana.

Cene po dogovoru. Oddaja se od 56 litrov dalje.

Trgovci, obrtniki in za-sebniki, kateri hočejo imeti

== prahu proste ==

prodajalnične prostore, pi-sarne, skladišča in druge prostore, naj upravljaajo moje po dolgotrajnih preizkušnjah prirejeno in kot najboljšo sredstvo za **prepreče-nje nadležnega prahu** priznano

olje proti prahu.

Cena kilogramu 80 vinarjev.

Adolf Hauptmann

189 25—21 v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih bary, firneža, laka in steklarskega kleja.

POZOR! Amerikanci!!!

All' rigth!

35 19

Pri meni 80 fl.

Konkurenca

samo 70 fl.

Zakaj??

Pove. Karol Rebek
od c. kr. vlade potrjeni za-stopnik „Proge rudeče zvezde“, Ljubljana, Kolo-dvorske ulice 41.

Proda se

1 salonska oprava in otomana

807 (2) po nizki ceni.

Več se izve pri **Ivan Galéfu**,
Tržaška cesta št. 2.

2 solnčni sobi 2

s kabinjo in shrambo v II. nad-stropju v Florijanskih ul. št. 10.

800 Več se izve pri hišniku te hiše. 2—2

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami
ur, zlatega in sre-brnega blaga
in godbenih reči
HANNS KONRAD

tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 520, Češko.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra. v mm.	Tempe- ratura po Celsijju	Vetovi.	Nebo	Padačina v 24 urah
---------------------	------------------------------------	------------------------------------	---------	------	-----------------------

4. št. 24.00	731.4	6.1	vih. szh.	nevihta	
7. zjut.	733.8	3.8	sl. jzh.	obl.	33.2
2. popol.	733.9	14.4	sl. jvzh.	pol. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 12.0°, norm. 12.5°.
Sinoči nevihta, vihar, sprva teča.

Službo organista

sprejme takoj 811 3—1

večleten, izurjen orglavec.

Več pové upravništvo „Slovenca“.

Kuharica,

v starosti 35 let, vešča vse kuhinjske stroke in druge obiteljske dolžnosti, ob enem šivilja, želi si službo dobiti pri kaki slo-venški hiši, na deželi ali v mestu.

Naslov se izve pri upravništvu „Slo-venca“ pod imenom „kuharica“. 812 3—1

Primerna birmska darila!

Naznanjam, da imam v zalogi več sto kosov

srebrnih in zlatih ur
kot birmska darila po zelo znižanih cenah.

Imam tudi prav poceni uhane, broške, zapestnice, lorgnon-ve-rižice itd., vse nove oblike.

Imam tudi veliko zalogo

poročnih daril

in sicer: namizno opravo (Besteck) iz kina- ali iz pravega srebra in različne druge okraske.

Slavno občinstvo vljudo vabim na ogled in obilni obisk.

Z vsem spoštovanjem se priporočam

Franc Čuden,

trgovec in urar v Prešernovih ulicah nasproti frančiškanskega samostana in filijalka na Mestnem trgu nasproti rotovža.

Ceniki franco in gratis tudi po pošti.

265 52—16

Pred kratkim v nekaterih listih objavljena vest, da sem dvignil ceno svojemu znanemu milu z znamko „Jelen“ in sicer 3 K pri 100 kg, nikakor ne odgovarja resnici.

793 3—3

Jurij Schicht, Ustje na Labi,

tovarna za sveče in milo ter parfumerija.

Največja tovarna te vrste na evropski celini.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zruhe pri zrebanjih, pri izrebanju najmanj-šega dobitka. — **Promese** za vsako zrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnio.

134 326